

**[Jørgen Jørgensen (Lejre).]**

elle hensyn, som må tages i enhver forstandigt tilrettelagt administration, når administrationsområdet har et sådant omfang som Københavns kommunes. At omegnskommunerne, der hidtil har haft deres eget selvstændige kommunestyre, ikke ønsker at blive filialer af Københavns rådhus, finder jeg særdeles forståeligt.

Der ville også gå noget tabt, såfremt de enkelte kommuner i Københavns omegn ikke på samme måde som andre kommuner selvstændigt kunne afgøre de spørgsmål, som har særlig interesse for kommunernes beboere; det ville svække befolkningens interesse for de kommunale anliggender, og det er noget, man skal være varsom med. Efter mit partis skøn er problemet derfor ikke, om København skal gøres større, men om man kan tilvejebringe faste regler for en samarbejdsordning mellem København og omegnskommunerne, hvorunder de enkelte kommuner bevarer deres selvstændighed, og der samtidig fastlægges regler for samarbejde om en række kommunale opgaver, som det er nødvendigt at København og omegnskommunerne løser i fællesskab. Dette standpunkt har det radikales venstres repræsentanter i hovedstadskommissionen og borgerrepræsentationens indtaget under alle de forhandlinger, der har været ført om dette spørgsmål. Jeg mener, at dette standpunkt er rigtigt og giver de bedste muligheder for en tilfredsstillende løsning, og det er denne vej, ministeren nu betræder.

Jeg har ikke noget at indvende imod opdelingen af kommunerne indenfor Københavns amt, således som ministeren foreslår den. At de meget store kommuner får en slags „Gentofte-status“, finder jeg naturligt og rimeligt, og jeg har ikke noget at indvende imod, at man for den sociale lovgivnings vedkommende giver de syv store kommuner, Gladsaxe, Glostrup, Hvidovre, Lyngby-Taarbæk, Rødovre, Søllerød og Tårnby, samme stilling, som Gentofte allerede har. Alle disse kommuner adskiller sig fra de øvrige kommuner i Københavns amt, således som også den konservative ordfører pegede på, ved, at skolevæsenet så godt som helt er købstadsordnet med en skoledirektør eller en stadsskoleinspektør. Derfor vil det være naturligt, at disse kommuners skolevæsen lovgivningsmæssigt går ind under samme regler som købstædernes skolevæsen.

De øvrige bestemmelser vedrørende regler for føring af folkeregistre, næringsloven, forvaltningslovgivning og andre forhold;

som lovforslager indeholder, har jeg ikke på forhånd nogen indvending at gøre imod, men enkeltheder vedrørende disse spørgsmål kan vi jo drøfte i udvalget.

Ligesom andre ordførere, navnlig venstres ærede ordfører, vil jeg henlede ministerens opmærksomhed på endnu et område for samarbejde, som vistnok bør tages op, nemlig spørgsmålet om vandindvinding i sogne i omegnskommunerne. For en udbygning af industriforetagender i omegnskommunerne er tilstedeværelsen af tilstrækkelige vandmængder noget meget væsentligt, og jeg tror, man bliver nødt til at tage spørgsmålet op.

De forskellige problemer, som det foreliggende lovforslag tager op, har i lang tid trængt sig på, og det er beklageligt, at der ikke forlængst er gennemført en løsning. Jeg kan give ministeren tilsagn om en velvillig og saglig medvirken til at opnå et resultat efter det foreliggende lovforslags retningslinier.

**Helge Madsen:** Det foreliggende lovforslag, som også jeg finder meget begrænset, betegnes som en etape på vejen mod en hovedstadsordning. Noget endeligt mål med hensyn til en sådan ordning opstilles ikke, og det må herefter stå til hver enkelts anskuelse at prøve, om den højterede ministers etape nu også fører hen mod det endelige mål, som hver enkelt gruppe eller anskuelse har sat sig. Vi fra vor side ønsker større kommunal selvstændighed og større ansvar lagt ud i kommunerne, og kravet om større selvstændighed imødekommes i det foreliggende lovforslag i en række paragraffer. Vi vil dog ikke uden videre godtage enhver ændring i retning af købstadsordning for disse kommuner, men i hvert enkelt tilfælde — og således her ved hver enkelt paragraf — søge at vurdere, hvad kommunerne vinder ved forslaget, og hvad de eventuelt måtte tabe, d. v. s. søge at vurdere, hvad fremskridtene er værd, og om de er ofrene værd.

En opgørelse over regnskaberne for Københavns amts kommuner for 1949—50, som jeg har, synes at pege på, at Gentofte kommune i hvert fald det år har haft betydelig større administrationsudgifter pr. indbygger og betydelig større udgifter pr. indbygger i det hele end de øvrige kommuner. Medens de samlede udgifter pr. indbygger i gennemsnit for alle kommuner i Københavns amt var 280 kr. det nævnte år, ligger Gentofte på 429 kr. pr. indbygger, og kun to af de andre kommuner når lidt over 300 kr. I det hele taget viser denne opgørelse, at de